

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β' ΕΠΑΛ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	29/11/2025

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. Ο αρθρογράφος υποστηρίζει πως στην Ελλάδα αγαπάμε τα παιδιά μας «Θεωρητικά». Πώς τεκμηριώνει τη θέση του αυτή; Να απαντήσετε επικεντρώνοντας την προσοχή σας στο περιεχόμενο της 4^{ης} («Γιατί υπάρχουν... (37% στα παιδιά ηλικίας 5-19)») και της 5^{ης} παραγράφου («Και ακόμα: γιατί... στη Σιγκαπούρη 43,3%») του μη λογοτεχνικού κειμένου. Να αποδώσετε συνοπτικά τις απόψεις του σε 50-60 λέξεις.

Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο αρθρογράφος υποστηρίζει ότι η αγάπη των Ελλήνων προς τα παιδιά είναι θεωρητική, γιατί τα στοιχεία δείχνουν το αντίθετο: υψηλά ποσοστά παιδικής παχυσαρκίας, φτώχειας και χαμηλές επιδόσεις των μαθητών σε διεθνείς αξιολογήσεις που αφορούν απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων. Παρά τη ρητορική μας για φροντίδα, οι συνθήκες ζωής και εκπαίδευσης των παιδιών αποδεικνύουν παραμέληση και αδιαφορία. (55 λέξεις)

A2.α. Στην 1^η παράγραφο του κειμένου κυριαρχεί το α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο («λατρεύουμε», «προσέχουμε», «φροντίζουμε»). Ποια πρόθεση του συγγραφέα υπηρετεί αυτή η επιλογή; (μονάδες 4) Πώς θα χαρακτηρίζατε το ύφος του λόγου; (μονάδες 2)

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Με τη χρήση του α' πληθυντικού προσώπου («εμείς», «φροντίζουμε», «αγαπάμε») ο συγγραφέας εκφράζει τη συλλογική ευθύνη και εμπλέκει άμεσα τον αναγνώστη στο πρόβλημα. Ο συγγραφέας δεν κατηγορεί «τους άλλους», αλλά θέλει να δείξει ότι όλοι είμαστε μέρος της αντίφασης ανάμεσα στα λόγια και τις πράξεις μας. Το ύφος του λόγου είναι **ζωντανό, οικείο και ειρωνικό**, με στοιχεία προφορικότητας που κάνουν το κείμενο πιο παραστατικό και παρακινητικό.

A2.β. Να βρείτε ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι υπογραμμισμένες διαρθρωτικές λέξεις των δύο τελευταίων παραγράφων του κειμένου: «αφού» (6^η), «παρ' όλα αυτά», «Επιπλέον», «σήμερα» (7^η).

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- **«αφού»** → αιτιολογική σχέση (εκφράζει την αιτία: «επειδή τα αγαπάμε τόσο πολύ...»)
- **«παρ' όλα αυτά»** → αντίθεση (παρά την προηγούμενη διαπίστωση, συμβαίνει το αντίθετο)
- **«Επιπλέον»** → προσθήκη (προσθέτει ένα ακόμη επιχείρημα/στοιχείο)
- **«σήμερα»** → χρονική σχέση (τοποθετεί χρονικά την κατάσταση στο παρόν)

A3. Με αφορμή την ανάγνωση του άρθρου του Θεωρή Γεωργακόπουλου, σας ανατίθεται να συντάξετε μια ομιλία 200 – 250 λέξεων που θα εκφωνήσετε στο πλαίσιο σχολικής εκδήλωσης με θέμα «Οι προκλήσεις για τους νέους σήμερα». Στην ομιλία σας θα παρουσιάσετε τα μεγαλύτερα, κατά τη γνώμη σας, αδιέξοδα και δυσκολίες που έχετε να αντιμετωπίσετε ως νέοι στην Ελλάδα σήμερα, αλλά και τους τρόπους με τους οποίους η οικογένεια και το σχολείο μπορούν να βοηθήσουν ώστε η κατάσταση να βελτιωθεί ουσιαστικά.

Μονάδες 25

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Το ζητούμενο κειμενικό είδος είναι προσχεδιασμένος προφορικός λόγος. Επομένως, για να είναι αποτελεσματικό επικοινωνιακά το κείμενο, πρέπει να έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Προσφώνηση
- Αποφώνηση
- Εναλλαγή ρηματικών προσώπων
- Ενδιάμεση απεύθυνση στο ακροατήριο
- Ρητορικούς τρόπους και γλωσσικές επιλογές με τις οποίες ο λόγος γίνεται πιο άμεσος (π.χ. ερωτήματα, απλό λεξιλόγιο, μικρές σε έκταση περιόδους λόγου, παρατακτική σύνταξη και σύνδεση των νοημάτων ή απλή υπόταξη, σημεία στίξης που λειτουργούν σχολιαστικά κ.ά.)

Προσφώνηση:

Αξιότιμοι καθηγητές,

Συμμαθητές και συμμαθήτριες

Πρόλογος: Το θέμα της σημερινής εκδήλωσης: «Οι προκλήσεις για τους νέους σήμερα» παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ως εκπρόσωπος της γενιάς μας διαπιστώνω, ότι ζούμε σε μία χώρα που δηλώνει πόσο πολύ «αγαπά» τα παιδιά της, ωστόσο, ερχόμαστε αντιμέτωποι με προκλήσεις και αδιέξοδα που δεν είναι θεωρητικά, αλλά πραγματικά. Παρά το γεγονός ότι η οικογένεια θεωρείται το υπέρτατο θεμέλιο, βλέπουμε πως μια γενιά νέων αισθάνεται αδικημένη, απογοητευμένη και με περιορισμένες ευκαιρίες.

Κύριο θέμα: Α' ζητούμενο- Προβληματικές καταστάσεις που βιώνουν οι νέοι ως αδιέξοδα

- Υψηλοί δείκτες ανεργίας
- Έλλειψη ουσιαστικής επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων
- Κλιματική αλλαγή

- Καταναλωτικό πρότυπο ευτυχίας
- Λανθασμένα πρότυπα, όπως προβάλλονται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Β' ζητούμενο: Τρόποι με τους οποίους η οικογένεια και το σχολείο μπορούν να βοηθήσουν ώστε η κατάσταση να βελτιωθεί ουσιαστικά.

Η **οικογένεια** μπορεί να γίνει ενεργός συμπαράστατης:

- να ενθαρρύνει την πρωτοβουλία
- να στηρίζει τα ενδιαφέροντα
- να εμπνέει την αυτοπεποίθηση
- να προβάλλει υγιή πρότυπα

Το **σχολείο** οφείλει να καλλιεργήσει, μέσω της ανθρωπιστικής παιδείας και του διαλόγου:

- την κριτική σκέψη,
- τη συνεργασία/ τη δημιουργία ουσιαστικών διαπροσωπικών σχέσεων
- τη δημιουργικότητα
- την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων

Επίλογος: Οι νέοι μπορούν να γίνουν ενεργοί πολίτες, όχι παθητικοί αποδέκτες συνθηκών. Με ευκαιρίες, με υποστήριξη και με εμπιστοσύνη, μπορούμε να αλλάξουμε το τοπίο να γεμίσουμε με νόημα τη ζωή μας. Ας μην αρκεστούμε στο «θεωρητικά» αγαπώ τα παιδιά, ας δείξουμε στην πράξη ότι αγαπάμε τους νέους, ότι θέλουμε να τους στηρίξουμε να ανθίσουν. Μαζί -οικογένεια, σχολείο, κοινωνία - μπορούμε να ανοίξουμε δρόμους προς ένα καλύτερο αύριο για όλους μας.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1. Πώς αισθάνεται η ηρωίδα, όταν οι γονείς της αντιμετωπίζουν απορριπτικά την επιθυμία της να μορφωθεί; Να περιγράψεις τη συναισθηματική της κατάσταση σε ένα σύντομο κείμενο των 60-70 λέξεων.

Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ηρωίδα απορρίπτεται από τους γονείς της εξαιτίας της επιθυμίας για μόρφωση. Νιώθει τον πατέρα της αρκετά συγκρατημένο απέναντί της, λόγω του φύλου της, αλλά και έναν άνθρωπο πρακτικό και «οικονομολόγο» αναφορικά με το κόστος δαπάνης για τα γράμματά της. Γι' αυτούς, η γυναίκα είναι μόνο για τη φροντίδα της οικίας, γεγονός που γιγάντωνε τον φόβο διάλυσης του ονείρου της. Το «ταξίδι» προς τη μόρφωση φαινόταν κακοτράχηλο, αλλά εκείνη έδειχνε αποφασιστικότητα. (70 λέξεις)

B2.α. Ποιος είναι ο κυρίαρχος τύπος του αφηγητή στο παραπάνω απόσπασμα (μονάδες 3); Πώς αυτός συμβάλλει στην κατανόηση των βιωμάτων της ηρωίδας (μονάδες 2);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο κυρίαρχος τύπος αφηγητή είναι ο ομοδιηγητικός/πρωτοπρόσωπος «Γιατί είμαι το πρώτο παιδί», «δεν το περίμενα», «με φώναξε να πάω». Η αφηγήτρια συμμετέχει στην ιστορία, καθώς αποτελεί το βασικό πρόσωπο αυτής. Είναι πρωταγωνίστρια, άρα αποκαλείται και αυτοδιηγητικός ο τύπος του αφηγητή. Η ίδια εξομολογείται την έντονη και «απρόσιτη» σχέση που είχε με τους γονείς της εξαιτίας της επιθυμίας που είχε η ίδια για πνευματική καλλιέργεια. Συνεπώς, η αφήγηση καθίσταται αξιόπιστη, εφόσον λαμβάνει χαρακτήρα προσωπικής εκμυστήρευσης, προσδίδοντας, με αυτόν τον τρόπο, στο κείμενο αμεσότητα και μια αίσθηση οικειότητας με τον αναγνώστη ο οποίος μπορεί να ταυτιστεί με τη συναισθηματική συνθήκη την οποία βιώνει η πρωταγωνίστρια.

β. «μήπως μου κόψουν τα γράμματα»: Ποιο είναι το σχήμα λόγου στην παραπάνω πρόταση (μονάδες 3); Ποια πρόθεση εξυπηρετεί και ποιο αποτέλεσμα προκύπτει αναφορικά με το ύφος του λόγου(μονάδες 2);

Το σχήμα λόγου που εντοπίζεται στην πρόταση είναι η μεταφορά. Η μεταφορική χρήση της γλώσσας εντοπίζεται στο ρήμα «κόψουν», θέλοντας να τονίσει με παραστατικότητα και γλαφυρότητα τον φόβο της ηρωίδας μήπως οι γονείς της την απομακρύνουν από το όνειρό της. Έτσι, ο λόγος αποκτά αισθητική αξία και το ύφος καθίσταται ζωντανό, άμεσο, παραστατικό και γλαφυρό.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

Μονάδες 25

1. Να ερμηνεύσεις τη στάση που τηρούν οι γονείς – ο πατέρας και η μητέρα – απέναντι στην ανατροφή και στις ανάγκες (συναισθηματικές, εκπαιδευτικές κ.λπ.) της κόρης τους.

ή

2. Καλείσαι να γράψεις ένα σύντομο κείμενο προς την κόρη του αποσπάσματος στο οποίο θα της εκφράξεις την υποστηρικτική σου διάθεση απέναντι σε αυτό το ψυχολογικό βάρος το οποίο νιώθει η ίδια εξαιτίας των περιορισμών που βιώνει από τους γονείς της.

1. ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η αφηγήτρια αντιμετωπίζεται με διάκριση σε σύγκριση με τον μικρό της αδερφό από τους γονείς της. Ο πατέρας της δείχνει συγκρατημένος ως προς τα συναισθήματά του προς εκείνη («σε μένα...ήταν πάντα συγκρατημένη»). Προτιμούσε να είχε γεννηθεί αγόρι, καθώς και να είχε άλλη εμφάνιση («ήθελε να γεννηθώ...άλλο»). Κατά τον ίδιο, η εμφάνισή της δεν ήταν

καλαίσθητη και θεωρούσε τη μόρφωσή της δαπανηρή. Γι' αυτό και η αφηγήτρια/κόρη αναφέρει ότι «μετράει πόσα ξοδεύει». Ακόμη, ο πατέρας του αποσπάσματος είχε την πεποίθηση ότι η γυναίκα έπρεπε να ασχολείται με τις οικιακές εργασίες («Η γυναίκα είναι...νοικοκυριό»), όπως επίσης και η μητέρα της («Μη λες κουταμάρες...στα πιατάκια»). Μαζί της είναι αρκετά αυστηροί σε σημείο να φωνασκούν για κάθε δουλειά που κάνει, ακόμη και όταν φροντίζει τον μικρό της αδερφό («Συχνά-πυκνά...ο πατέρας φωνάζει.»). Συνεπώς, και οι δύο δεν δείχνουν κατανόηση και ενσυναίσθηση ως προς τις ανάγκες της, σκέφτονται και πράττουν με βάση τα κοινωνικά στερεότυπα για τα φύλα, δίχως να αντιλαμβάνονται τις πραγματικές της επιθυμίες.

2.ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αγαπημένη μου, κατανώ τι περνάς καθημερινά. Όλα αυτά σου προκαλούν ασφυκτική πίεση, φόβο, και παραπάνω άγχος για το μέλλον. Ειδικά αυτό γίνεται ακόμη πιο δυσβάσταχτο, όταν προκαλείται από τους ίδιους τους γονείς. Πίστεψέ με, όμως, αυτή η τόλμη, το θάρρος, η πυγμή και η αποφασιστικότητά σου δίνουν δύναμη για το μετά. Είναι αυτά που θα σε καθοδηγήσουν στο να αντιμετωπίσεις κάθε εμπόδιο, όπως ακριβώς συνέβη και σε μένα. Πολλά εμπόδια, κακουχίες, περιορισμοί στο να κάνω αυτό που θέλω πραγματικά στη ζωή μου. Και σε αυτό, απέναντί μου στάθηκαν οι ίδιοι μου οι γονείς! Αλλά κατάφερα με το πείσμα, την υπομονή και την επιμονή μου να χαράξω τον δικό μου δρόμο. Παρότι υπήρξε μοναχικός, με έκανε να λάβω τα κατάλληλα εφόδια για να έχω αυτή την αυτοεκτίμηση που έχω. Συνέχιζε να πιστεύεις σε σένα, να προσπαθείς αδιάκοπα και θα δεις ότι η δική σου πορεία θα 'ναι γεμάτη από «ταξίδια εμπειριών» τα οποία θα σε κάνουν να αγαπήσεις περισσότερο εσένα και τον αγώνα σου.